

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 16 maja 2016 r.

DOLiS/DEC-361/16/42223,42228

dot. DOLiS-[...]

DECYZJA

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23), w związku z art. 43 ust. 2, art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani O. S. zam. w K. na przetwarzanie jej danych osobowych przez Proboszcza Parafii w W., Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

umarza postępowanie.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani O. S. zam. w K. na przetwarzanie jej danych osobowych przez Księdza Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej w W.

Skarżąca zarzuciła Proboszczowi Parafii, iż mimo złożenia przez nią oświadczenia woli o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego nie została o tym fakcie zamieszczona stosowna adnotacja w księdze chrztów, w związku z czym wniosła do Generalnego Inspektora o cyt.: „(...) wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej zobowiązującej Parafię (...) do sprostowania moich nieaktualnych danych osobowych (...)”.

W toku przeprowadzonego postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. Skarżąca skierowała do Proboszcza Parafii pismo z dnia [...] listopada 2014 r. w treści którego oświadczyła, że występuje z Kościoła Katolickiego i cofa zgodę na podleganie jego doktrynie

i prawu. Ponadto w piśmie tym wskazała, że cyt. „[N]a podstawie art. 32 ust. 1 pkt 6 Ustawy o ochronie danych osobowych (...) proszę Księdza, jako administratora moich danych osobowych, o ich uaktualnienie w Księdze Chrzłów [...], przez naniesienie adnotacji o treści >>Dnia [...] 11.2014 formalnym aktem wystąpiła z Kościoła Katolickiego<< oraz o przesłanie jako potwierdzenia odpisu aktu chrztu z powyższym sprostowaniem”.

2. Proboszcz Parafii wyjaśnił, iż do parafii wpłynęło pismo Skarżącej z dnia [...] listopada 2014 r. drogą pocztową w dniu [...] listopada 2014 r., cyt.: „[z] uwagi na fakt, iż oświadczenia zawierało uchybienia formalne, nie było ono skuteczne w świetle obowiązującej procedury ustanowionej przepisami Kościoła Katolickiego.”
3. Proboszcz ww. Parafii jest Proboszczem miejsca chrztu Skarżącej. Obecnie Skarżąca nie mieszka na terenie tej Parafii.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Skarżąca przedmiotem swojej skargi uczyniła zarzut nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych przez Proboszcza Parafii. Skarżąca zarzuciła niewykonanie ciążącego na Proboszczu Parafii – jako administratorze danych osobowych – obowiązku uaktualnienia jej danych osobowych, polegającego na naniesieniu w księdze chrzłów adnotacji, iż wystąpiła ona z Kościoła Katolickiego. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, działając na podstawie i w granicach kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, przeprowadził postępowanie administracyjne, w toku którego ustalił, iż Skarżąca nie poddała się procedurze formalnego wystąpienia z Kościoła Katolickiego, a swoje „oświadczenie woli” skierowała do Proboszcza Parafii miejsca swojego chrztu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 43 ust. 2 ustawy w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3 – 5 oraz art. 15 – 18. W myśl zaś art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

Należy zauważyć, że Kościół Rzymskokatolicki jest instytucją o uregulowanej sytuacji prawnej, unormowanej m. in. w Konstytucji RP w umowie międzynarodowej jaką jest Konkordat oraz w ustawach. W szczególności wskazać należy na przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.), która w art. 25 stanowi, iż Kościoły i inne związki

wyznaniowe są równouprawnione (art. 25 ust. 1). Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym (art. 25 ust 2). Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a Kościołem Katolickim określają umowa międzynarodowa zawarta ze Stolicą Apostolską i ustawy (art. 25 ust. 4). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi określają ustawy uchwalone na podstawie umów zawartych przez Radę Ministrów z ich właściwymi przedstawicielami (art. 25 ust. 5). Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.), Kościół rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt I OSK 1520/13 „punktem wyjścia do zajęcia przez GODO stanowiska, co do przynależności Skarżącego do Kościoła Katolickiego, powinno być prawo wewnętrzne Kościoła. Wynika to wprost z art. 5 Konkordatu oraz z zasady autonomii kościołów przewidzianej w art. 25 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 9 Europejskiej Konwencji, a także z normy ustrojowej zawartej w art. 25 ust. 4 Konstytucji RP”. Ponadto w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 kwietnia 2015 r. (sygn. akt II: SA/Wa 847/14) podkreślono, iż cyt.: „(...) w sytuacji, gdy zagadnienie wystąpienia z Kościoła Katolickiego jest jedną z przesłanek wykonywania kompetencji przez organ administracji publicznej, to organ ten ustala przynależność do Kościoła wyłącznie w oparciu o dowody przedstawione przez stronę kościelną, w tym przede wszystkim na podstawie aktu chrztu z dokonaną adnotacją o wystąpieniu z Kościoła. Ustalanie tego faktu z powołaniem się na inne dowody jest niedopuszczalne. Nie jest przy tym wystarczające odwołanie się do oświadczenia danej osoby o woli wystąpienia z Kościoła, a sprawy sporne na tym tle są sprawami kościelnymi, które winny być rozstrzygane na zasadach i w trybie określonych przez prawo kościelne”. Dodatkowo ten sam Sąd w wyroku z dnia 24 listopada 2015 r. (sygn. akt: II SA/Wa 324/15) podniósł, że: „[d]o czasu wyczerpania procedur kościelnych w zakresie apostazji, prawo świeckie zdaniem Sądu doznaje <<swoistego czasowego zawieszenia>>. Prawo kościelne w zakresie wystąpienia z Kościoła Katolickiego stanowi bowiem *lex specialis* i znajduje w tym przedmiocie pierwszeństwo w zastosowaniu”.

Analiza ww. przepisów prawa, przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów administracyjnych, prowadzi do wniosku, że decydującym w niniejszym postępowaniu jest to, czy Generalny Inspektor ma uprawnienia do wydawania decyzji nakazujących aktualizację danych w Księgach Chrztu. Z przytoczonego powyżej art. 43 ust. 2 ustawy wynika brak kompetencji GODO do wydawania decyzji

związanych z rozpatrywaniem skarg w zakresie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach, o których mowa w pkt 3 ust. 1 tego artykułu.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych prowadząc postępowanie administracyjne dokonał oceny całego zebranego materiału dowodowego. W toku postępowania Proboszcz Parafii wypowiedział się co do statusu Skarżącej w świetle prawa wewnętrznego Kościoła oraz w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że Skarżąca nie dopełniła wewnętrznej procedury wystąpienia z Kościoła Katolickiego. Jedynym działaniem jakie podjęła Skarżąca w celu wystąpienia z ww. wspólnoty było złożenie Proboszczowi Parafii pisemnego oświadczenia woli z dnia [...] listopada 2014 r. Generalny Inspektor po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdził, iż w zaistniałej sytuacji nie mogą być zastosowane przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 43 ust. 2 ustawy organowi nie przysługują uprawnienia do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia w ramach art. 18 ustawy w stosunku do osób należących do kościołów i związków wyznaniowych. W związku z brakiem możliwości zastosowania art. 18 ustawy w zaistniałym stanie faktycznym należy umorzyć postępowanie. W tym miejscu wskazać należy, że Generalny Inspektor nie ma podstaw do weryfikacji procedury występowania z Kościoła Katolickiego, ponieważ przepisy powszechnie obowiązujące nie dają mu tego rodzaju kompetencji, na co wskazuje przywołany powyżej art. 2 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), zwanej dalej: Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135, z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.